

A király nyulai

(Benedek Elek meséje)

Hol volt, hol nem volt, még hetedhét országon is túl volt, volt egyszer egy szegény asszony, s ennek három fia. Olyan szegények voltak, mint a templom egere, vízzel főztek, s bottal reá rántottak, úgy éltek egyik napról a másikra. A legények bizony megelégtették ezt a keserves életet, s rászánták a fejüket, hogy már csak valamerre kimozdulnak hazulról, mert így nem lehet, míg a világ s még két nap.

Azt mondja egyszer a legidősebb az anyjának:

– Édesanyám, süssön nekem egy hamuban sült pogácsát, mert én elindulok szerencsét próbálni.

Sütött is a szegény asszony, s a legény elindult világgá. Megy, mendegél ország-világ ellen, hegyen-völgyön által, s egy aranyos kúthoz ér. Letelepedik melléje, eléveszi a hamuban sült pogácsát, s falatozni kezd belőle. Amint ott eddegélne, csak eleibe szökik egy kis egérke, s azt mondja:

Hallod-e, te legény, adj egy falást abból a pogácsából, éppen hét napja, hogy egy befaló falást sem ettem.

– Nem bánom én – mondja a legény -, ha hetvenhét napja nem ettél is, bár nekem legyen elég.

Csak elcincoga nagy szomorúan az egérke, bebújt egy likba, a legény pedig továbbmendegélt. Addig ment, addig ment, hogy éppen a király városába ért. Egyenesen a király palotájának tartott, leült a kapu eleibe, s ott várta a jó szerencsét. Hát egyszer csak kijő a király maga, meglátja a legényt, még köszön is neki, s megkérdezi:

– Mi járatban vagy te, szegény legény?

– Én bizony, felséges királyom, életem-halálom kezedbe ajánlom, szolgálatot keresek, ha valahol találnék.

Azt mondja a király:

– Jere csak bé, legény, van az udvaromban száz darab nyúl, ezeket rád bízom. Hajtsd ki a mezőre, de úgy őrizd, hogy egy is el ne találjon veszni, mert aztán a nyulak s a fejed!...

3-4. osztályosok szövege

Másnap reggel kihajtja a legény a száz darab nyulat, de ezek bizony, ahogy kiértek a mezőre, a száz százfelé futott. Haj, megszontyolodott a legény, még nézni sem mert a király palotája felé, megfutamodott, s hazáig meg sem állott. Elbeszélte otthon, hol járt, merre járt, mi minden történt vele. Eléáll erre a második legény, hogy most már ő próbál szerencsét, s erőt köpte a tenyerét, hogy ő – tudom, Istenem – megőrzi azt a száz nyulat, ha addig él is. Hanem az is úgy járt “kivilágos világra”, mint a legidősebb. Az aranyos kútnál ő is leült falatozni, az egérke tőle is kért egy falást a hamuban sült pogácsából, de ő bizony nem adott. Aztán addig ment, míg a király városába nem ért, beszegődött a királyhoz, de ahogy első reggel kicsapá a nyulakat a mezőre, a száz nyúl éppen százfelé futott.

Hazament ez is nagy szomorúan, s most már a legkisebb legény cihelődött neki: hátha neki jobban vált a szerencse. Süt az anyja egy hamuban sült pogácsát, akkorát, mint egy jó nagy taligakerék, s ezzel elindul világgá. Megy, mendegél, s elérkezik az aranyos kúthoz. Amint ott eddegélne, csak eleibe fut az egérke, s igen szépen kéri, hogy adjon neki Isten nevében egy falás pogácsát, mert éppen tizennégy álló napja, hogy nem evett.

– Jó szívvel – mondá a legény -, te kicsi egérke, úgyis talán megsegít a jó Isten, hogy nem kell ebből a pogácsából sokáig élnem.

Megköszöni szépen az egérke, s azt mondja:

– No, te szegény legény, jótétel helyébe jót várj! Két bátyádtól kértem már, egyik sem adott, de nem is segítette meg az Isten egyiket sem.

Azzal befutott a likba, s egy kicsi kürtöt hozott magával.

– Ezt a kürtöt neked adom – mondá az egérke -, tedd el, még hasznát veheted.

– Ugyan bizony mit tudok én ezzel csinálni? – kérdi a legény.

– Csak vidd el – mondá az egérke -, s akármilyen veszedelembe' légy, fuvintsd meg, s minden rossz jóra fordul.

“No – gondolja magában a szegény legény -, ha nem használ, nem is árt, elviszem magammal” – bedugta a tarisznyájába, továbbindult, s meg sem állott a király városáig, s abban is a király palotájának kapujáig.

Megérkezik, letelepedik a kapuban, s hát egyszer jön a király.

– Mit keresel itt, te szegény legény? – kérdezi a király.

Elémondja, hogy miben fáradozik: szeretne valami jó helyen szolgálatba állani.

Mesés Históriák Komplex Szövegértési- és Illusztráció Készítő Verseny

2023.09.29.

3-4. osztályosok szövege

– Éppen jó helyen jársz – mondá a király -, van száz nyulam, ezeknek ügyes pásztor kéne, mert eddig még nem akadt kedvem szerint való.

Egyszeribe kezét adnak, de a király ugyancsak lelkiére köti a legénynek, hogy egy is el ne vesszen a nyulakból, mert aztán a nyulak s a feje!...

Jól van. A legény másnap reggel kimegy a mezőre a száz darab nyúllal, de még meg sem szagolják ezek a füvet, ahány annyifelé iramodik.

– Haj, Szűz Mária, Szent József- kiált a legény -, mi' csináljak most már! – Eszibe jut a kürt, elérántja, belefuvint, s hát az a száz darab nyúl egyszerre megfordul, s úgy összefut, mint megannyi juh.

Látta ezt a király a palota tornácából, megcsavargatá a fejét, semmiképpen el nem tudá gondolni, hogy miféle ördögös praktikával* gyűjté össze a legény azokat a nyulakat.

“No, megállj – gondolá magában -, azért ma mégis hiányzik majd legalább egy a százból! Ha nem, egyéb próbára teszek.”

Mindjárt megparancsolja egy szolgálónak, hogy menjen ki a mezőre egy zsákkal, s kérjen a pásztortól egy nyulat a király nevében.

Kimegy a leány, kéri a nyulat, de a legény azt mondja, hogy ő bizony az Isten nevében sem ad, mert neki a feje drága.

– De így s de úgy – mondja a leány -, vendégség lesz a háznál, s a király mindkettejüknek fejit veteti, ha nem lesz nyúl az asztalon.

Amint így viktálodnának,* honnét, honnét nem, csak ott terem a kicsi egérke, s odasuttint a legénynek:

– Csak adj oda egyet, ne félj, a többit bízd reám!

A legény hallgat az egérke szavára, fűlinél fog egy nyulat nagy hirtelen, bedugja a zsákba, s a leány elindul vele. Abban a minutában csak felszökik az egérke a zsákra, s míg a leány százat lépne, kirágja a zsák végét, a nyúl kiugrik belőle, s úgy visszafutott a többihez, mintha szemit vették volna ki. Az egérke pedig leszökött a zsákról, hirtelen felkapott egy nagy darab tehéntrágyát, beledugta a zsákba a nyúl helyett.

Megy este a legény haza, bétereli a száz nyulat a nagy kapun. Hát jó eleibe a király, káromkodik, hogy reng belé az udvar.

– Jere csak, jere, te kötélrevaló, mit küldöttél te nekem a zsákba!

Mesés Históriák Komplex Szövegértési- és Illusztráció Készítő Verseny

2023.09.29.

3-4. osztályosok szövege

Feleli a legény:

– Az Isten Istenem ne legyen, ha nem nyulat, felséges királyom.

Hívják a szolgálót.

– Hát mit adott neked a pásztor, te leány?

– Nekem bizony, felséges királyom, életem-halálom a kezedbe ajánlom, igazán nyulat adott.

– Hm – mondja a király -, még ilyent sem ettem világi életemben, hát most már hol a nyúl?

Számlálják a nyulakat, egyszer, kétszer, háromszor, de csak mindig száz jött ki.

– No, hallod-e, te szegény legény – mondá a király -, még ilyen pásztorom sem volt, hogy küldjön is nyulat, s ne is hiányozzék. Hát mit kívánsz?

– Csak egy kád pénzt, felséges királyom, mert nagy a szegénység otthon.

A király tüstént méretett egy istenes nagy zsák pénzt, hogy a legény tizenkét ökörrel húzatta haza. De bezzeg olyan erősen meggazdagodtak, hogy csudájára jártak messze földről. Ma is élnek, ha meg nem haltak.